

TER BESLISSING

Aan

de minister

25/10

Generale Thesaurie
Directie Financiële
Markten

nota

Kamerbrief voortgang aanpak ervaren discriminatie door banken

Persoonsgegevens

Aanleiding

U heeft de Tweede Kamer toegezegd in het najaar een voortgangsbrief te sturen over de aanpak van door klanten ervaren discriminatie in de interactie met banken en betaalinstellingen.

Datum
6 oktober 2026

Notanummer
2026-0000394334

Beslispunten

1. Bent u akkoord met de Kamerbrief (bijlage 1)? Als u akkoord bent, vragen we u om de Kamerbrief te ondertekenen.
2. We vragen u akkoord te gaan met het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaringmaking nota's.

Bijlagen
1. Kamerbrief
2. Voortgang acties
3. Onderzoek Ipsos I&O

Kernpunten

- De Kamerbrief gaat in op de uitkomsten van het onderzoek dat Ipsos I&O gedurende drie jaar uitvoert naar ervaren discriminatie door banken en betaalinstellingen. Dit onderzoek wordt als bijlage meegestuurd aan de Kamer (bijlage 3). De uitkomsten van het onderzoek zijn vergelijkbaar met 2025.
- Daarnaast gaat u in de brief ook in op onderzoeken van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) naar hoe banken discriminatie tegengaan.
- U geeft in de brief verder de stand van zaken van de verschillende acties die vanuit banken, toezichthouders en u lopen om ervaren discriminatie aan te pakken. In bijlage 2 vindt u een overzicht van de stand van zaken per actie. Deze bijlage wordt meegezonden met de Kamerbrief.
- De acties zien op het verbeteren van:
 - de toepassing door banken van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) en de Sanctiewet;
 - de mogelijkheden voor burgers om klachten in te dienen;
 - het verantwoord omgaan met kunstmatige intelligentie en *machine learning*; en
 - de klantcommunicatie door banken.
- De brief is een vervolg op uw eerdere voortgangsbrief van december 2024, september 2025 en de brief van uw voorganger uit mei 2024.

Toelichting

Onderzoeken

- In 2024 en 2025 heeft Ipsos I&O onderzoek gedaan naar de mate waarin burgers discriminatie ervaren in hun contacten met banken en

23/10

betaalinstellingen. Dit onderzoek is dit jaar herhaald. Het onderzoek betreft een kwantitatieve analyse.

- De uitkomsten van het onderzoek zijn vergelijkbaar met 2025. In 2026 gaf 4,1 procent van de burgers aan discriminatie te ervaren. Dit is iets lager dan de 4,9 procent uit 2025 en significant lager dan de 6,5 procent uit 2024. Tussen 2024 en 2026 kan gesproken worden over een substantiële afname van ervaren discriminatie.
- Burgers met een niet-Europese migratieachtergrond ervaren relatief vaker discriminatie. De oorzaken en gevolgen van ervaren discriminatie zijn in alle drie de jaren vergelijkbaar. Ook blijkt in alle drie de jaren dat een beperkt aantal respondenten signalen over ervaren discriminatie meldt.

Publicaties

- De NVB publiceert in november een handleiding hoe banken discriminatie dienen te voorkomen in de toepassing van de Sanctiewet en de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft).
- In 2025 heeft het College voor de Rechten van de Mens hun toetsingskader risicoprofilering aangepast. Het toetsingskader is opgesteld voor overheidsinstanties die controleren op overtredingen. Het is daarom een nuttig instrument voor bijvoorbeeld toezichthouders. De aangenomen motie van het lid Ergin (Denk) verzoekt dat banken, toezichthouders en andere handhavende instanties dit toetsingskader toepassen. AFM, DNB en de banken zijn hiermee aan de slag.

AML-pakket en discriminatie

- In het Commissiedebat bestrijding witwassen en terrorismefinanciering van 7 september 2025 vroeg de Kamer aandacht voor discriminatie in de nieuwe antiwitwaswetgeving n.a.v. een brief van het College voor de Rechten van de Mens waarin wordt geadviseerd om extra waarborgen in de implementatiewet op te nemen. U heeft toen toegezegd hierop in te gaan in de implementatiewet van het AML-pakket.
- In de brief staat hierover het volgende:
 - De implementatiewet implementeert slechts een deel van het AML-pakket, namelijk de zesde antiwitwasrichtlijn. Deze richtlijn gaat over de publieke bevoegdheden die komen kijken bij deze regelgeving, zoals de bevoegdheden van de financiële-inlichtingeneenheid (FIU-Nederland) en de handhavings- en toezichtsmogelijkheden van toezichthouders. In de richtlijn staan dus niet de verplichtingen voor poortwachters. Die staan in de Europese antiwitwasverordening.
 - De antiwitwasverordening voorziet in waarborgen om discriminatie te voorkomen, in lijn met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Concreet betekent dit dat poortwachters bijvoorbeeld geloof, ras of etnische afkomst niet mogen laten meewegen indien dit tot een discriminerende uitkomst leidt.
 - Aanvullende waarborgen opnemen boven op een EU-verordening is niet toegestaan en niet noodzakelijk, nu het al geregeld is.

Vervolg

- We werken aan het borgen van de aanpak van discriminatie op de lange termijn. Wij voeren hiervoor overleg met de Autoriteit Persoonsgegevens, De Nederlandsche Bank, Autoriteit Financiële Markten, de Nederlandse Vereniging van Banken, het College voor de Rechten van de Mens en de FIU-Nederland.

- Volgend jaar voert Ipsos I&O het onderzoek naar ervaren discriminatie nogmaals uit, voor de voorlopig laatste keer. U zegt in de brief toe de Kamer in het najaar van 2027 u opnieuw een voortgangsbrief te sturen.

Communicatie

We zullen aandacht aan de brief en het vervolgonderzoek besteden op de corporate social kanalen.

Politiek/bestuurlijke context

- U doet de motie van het lid Ergin (Denk) over het toepassen van een eerlijker toetsingskader bij risicoprofilering door banken en handhavende instanties met deze brief af - Kamerstukken II, 2025/26, 31 477, nr. 117.
- U doet de motie van het lid Ergin (Denk) over het initiëren van een code of conduct om alle aanbevelingen van DNB over te nemen met deze brief af - Kamerstukken II, 2023/2024, 32 013, nr. 295
- U voldoet met deze brief aan de toezegging aan het lid Idsinga (NSC) om in te gaan op een brief van het College voor de Rechten van de Mens - Kamerstukken II, 2025/26, TZ202509-012

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.